

	Силабус навчальної дисципліни «Психоаналіз: теорія та мистецька практика» Освітня програма: «Культурологія» Спеціальність: 034 Культурологія Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	вибіркова навчальна дисципліна
Курс Семестр	II курс IV семестр
Семестровий контроль	диференційований залік – IV семестр
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекційні – 30 год., семінарські заняття – 30 год., для самостійної роботи студентів визначено – 60 год.)
Мова викладання	українська мова
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Предметом навчання є психоаналіз як інструмент дослідження механізмів функціонування несвідомого – сукупності прихованих структур психіки людини і культурних процесів.
Чому це цікаво / потрібно вивчати (мета, завдання)	<p>Об’єктом вивчення є класичні та посткласичні психоаналітичні теорії культури.</p> <p>Мета дисципліни – формування у студентів цілісної системи знань та базових навичок професійної діяльності (аналітичної, навчальної, експертної, консультативної, інформаційної, комунікативної, організаційно-методичної) в сфері психоаналізу культури та творів мистецтва.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – опанування поняттєвим апаратом в галузі психоаналізу культури; – опанування основними теоріями й методологічним інструментарієм психоаналізу культури; – оволодіння науковим уявленням про можливості психоаналізу в інтерпретації масової культури й мистецтва; – розкриття потенціалу методології психоаналізу у формуванні особистості, культурної ідентичності; – осмислення потенціалу методології психоаналізу у керуванні культурними процесами.
Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення дисципліни)	Навчальна дисципліна «Психоаналіз: теорія та мистецька практика» належить до дисциплін вільного вибору студента за напрямком 034 «Культурологія» і спирається на компетентності, що здобуті в результаті засвоєння дисциплін: «Культурологія», «Філософія», «Міфологія», «Історія релігійної культури», «Історія світової культури».
Пореквізити (компетентності,	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі

отримані після вивчення дисципліни)	навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів культурології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов відповідно до компетентностей освітньої програми «Культурологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 034 «Культурологія».
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПРН2. Уміти аналізувати, коментувати, узагальнювати, використовувати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.</p> <p>ПРН4. Знати теоретичні підходи до визначення культури, усвідомлення її проявів та форм існування.</p> <p>ПРН5. Уміти збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів із застосуванням методів критичного аналізу джерел.</p> <p>ПРН8. Інтерпретувати культурні тексти (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.</p> <p>ПРН18. Вміти визнавати різноманітність культур, проводити їх аналіз; сприймати особливості взаємодії в системі орієнтації іншої культури.</p>
Критерії оцінювання (екзаменаційна політика) (Відповідно до робочої програми навчальної дисципліни)	<p>Форми контролю: Оцінювання роботи під час семінарських занять – 40 балів. Самостійна робота (індивідуальна науково-дослідна робота) – 20 балів. Диференційований залік – 40 балів.</p> <p>Шкала оцінювання: За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». <i>За шкалою ECTS: A 90-100, B 82-89, C 74-81, D 64-73, E 60-63, FX 35-59, F 1-34.</i></p>
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<p>Здобувачам освітньої програми: «Культурологія»: Демонструвати загальні компетентності: ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК11. Здатність забезпечувати гуманітарну складову європейської та євроатлантичної інтеграції української держави.</p> <p>Демонструвати спеціальні (фахові) компетентності: СК3. здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів; СК7. здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів; СК12. виявляти повагу до індивідуального та культурного розмаїття, демонструвати здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.</p>

Навчальна логістика

Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		Лекції	Семинари	Самостійна робота
I. Вступ				
1.	Психоаналіз як вчення про несвідоме. Статус психоаналізу як наукової дисципліни. Психоаналіз як теорія та практика аналізу людини та культури. Проблема "розумної природи" людини.	2	2	4
2.	Психоаналіз та його місце у гуманітарному знанні. Психоаналіз та філософський дискурс. Психоаналіз та культура	2	2	4
II. Класичний психоаналіз				
3.	Основні етапи розвитку вчення З. Фрейда: від психіатрії до аналізу суспільства та культури.	2	2	4
4.	Катарсичний метод та застосування гіпнозу. Аналіз сновидіння, помилкових дій, сексуальності. Перша модель психіки: свідомість, передсвідомість, несвідоме (підсвідомість). Тотем і табу.	2	2	4
5.	Друга модель психіки: Я, Воно, Над-Я. По той бік принципу задоволення: відкриття потягу до смерті та повернення психотравми. Проблеми культури та релігії у пізній творчості Фрейда.	2	2	4
III. Посткласичний психоаналіз				
6.	Розвиток психоаналізу за часів Фрейда. Основні школи та напрямки. Індивідуальна психологія А. Адлер. Аналітична психологія К. Г. Юнга.	2	2	4
7.	Характероаналіз В. Райха. Конструктивний психоаналіз К. Хорні. Міжособистісний психоаналіз Г. С. Саллівана. Гуманістичний психоаналіз Е. Фромма.	2	2	4
8.	Психоаналітична психологія Я (А. Фрейд, Х. Хартман). Екзистенційний психоаналіз (Ж. П. Сартр, Л.А. Бінсвангер, М. Босс, С. Франкл, Р. Лейнг, Р. Мей).	2	2	4
9.	Психоаналітична школа М. Кляйн. Психоаналітична психологія об'єктних відносин (М. Балінт, Д. Віннікотт, Р. А.) Фейрбейрн).	2	2	4
10.	Структурний психоаналіз Лакана. Психологія Самості Х. Кохута. Шизоаналіз Ж. Делеза та Ф. Гваттарі	2	2	4
IV. Психоаналіз в контексті сучасної філософії та культурології				
11.	Психоаналіз у концепціях Франкфуртської школи, філософської антропології, сучасної феноменології.	2	2	4
12.	Психоаналіз у екзистенціалізмі, герменевтиці, структуралізмі. Неопозитивістська лінгвістична терапія. Психоаналіз у контексті деконструкції.	2	2	4
V. Основні поняття та концепції психоаналізу				
13.	Сутність та взаємозв'язок основних понять та концепцій психоаналізу: амнезія, афект, вільні асоціації, несвідоме, втеча в хворобу, потяг, витіснення, помилкові дії.	2	2	4
14.	Заміщення, ідентифікація, інтроєкція, інстинкт, інцест, контрперенос, лібідо, нарцизм, невроз, психоз, перверсія, перенесення, передсвідоме, проекція,	2	2	4

	принцип реальності, принцип задоволення.			
15.	Свідомість, передсвідоме, регресія, симптом, сновидіння, совість, свідомість, опір, страх, сублимація, табу, тотем, травма, фіксація, фобія, цензура, комплекс Едіпа, Електри, Ерос, Танатос, самоаналіз, тлумачення.	2	2	4
	Всього:	30	30	60

Форма контролю: диференційований залік.

Види занять:

Лекційні, семінарські заняття, самостійна робота.

Методи навчання:

- вербальний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (семінарські заняття);
- наочний метод (ілюстративний та демонстративний);
- самостійна робота з навчально-методичною літературою (конспектування, структурування із зазначенням тез виступу, рецензування, анотування);
- інформаційні методи новітніх комп'ютерних технологій (дистанційні, мультимедійні, веб-, віртуально орієнтовані тощо);
- проблемний метод (розв'язання завдань, написання рефератів, тез та статей);
- проектний метод (індивідуальна науково-дослідна робота).

Форми навчання:

Денна (очна), заочна, дистанційна.

Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ

1. Багрій, Я. Психоаналіз: навч. посіб. – К.: ДП Вид. дім «Персонал», 2016. – 138 с. – Бібліогр. : с. 135–137.

2. Гоц Л. С. Архетип і архетипний образ: проблеми термінології у дослідженнях культури. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – 2017. – № 4. – С. 52–57. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2017_4_13.

3. Психоаналіз: учебник для магистров. Т. 1: Фрейдизм и неофрейдизм. П. С. Гуревич. – 2-е изд., – М.: Юрайт, 2017. – 531 с.

4. Психоаналіз: учебник для магистров. Т. 2: Современная глубинная психология. П. С. Гуревич. – М.: Юрайт, 2017. – 564 с.

5. Фрейд Зигмунд Невпокій у культурі. Перекл. з нім.

Ю. Прохасько. – Львів: Видавництво «Апріорі», 2021. – 120 с.

6. Юнг К. Г., Нойманн. Э. Психоанализ и искусство. Антология. Издательства: Рефл-бук, Ваклер, 1998 г.

Додаткові:

Гоц Л. С. Медіа-війни крізь призму Cinema Studies: між Фуко та Бодріаром. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2019. № 2. С. 185-189. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2019_2_41

Гоц Л. С. Трансгуманістична міфологема у романі Г. Майрінка «Голем»: від алхімії до психоаналізу. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2020. № 4. С. 3–10. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2020.219102>

Юнг К.Г. Аналитическая психология. – СПб. : МЦНКІТ «Кентавр», 1994. – 132 с.

Юнг К.Г. Архетип и символ. – М. : Ренессанс, 1991. – 304 с.

Юнг К.Г. Душа и миф: шесть архетипов. – К. : ГБУ для юношества, 1996. – 384 с.

	<p>Юнг К.Г. Психология бессознательного. – М. : КогитоЦентр, 2010. – 352 с.</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. UTL: http://library.nakkkim.edu.ua/ 2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. UTL: http://www.nbuv.gov.ua/ 3. Електронна бібліотека – підручники. UTL: http://www.info-library.com.ua/
<p>Локація та матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Проведення лекційних та семінарських занять з дисципліни «Психоаналіз: теорія та мистецька практика» забезпечується відповідною матеріально-технічною базою (спеціалізована аудиторія – №218, корп.7, НАКККіМ), навчально-методичною документацією та матеріалами.</p>
<p>Кафедра</p>	<p>Кафедра культурології та міжкультурних комунікацій (корпус №18 ауд. 104).</p>
<p>Інститут</p>	<p>Інститут практичної культурології та арт-менеджменту</p>
<p>Інформація про науково-педагогічних працівників</p>	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="flex: 1;"> <p>ГОЦ ЛЮДМИЛА СЕРГІЇВНА Кандидат культурології за спеціальністю 26.00.01 – «теорія та історія культури», 034 – Культурологія Диплом кандидата наук ДК №026231 2017 – 2015 – заступник завідувачки кафедри культурології і культурно-мистецьких проєктів НАКККіМ. 2016 – заступник директора інституту практичної культурології та арт-менеджменту. 2016 – доцент кафедри культурології і культурно-мистецьких проєктів НАКККіМ. 2016 – 2015 викладач кафедри природничих і гуманітарних дисциплін ХНАДУ. 2014р. – кандидат наук: Харківська державна академія культури, спеціальність 26.00.01 – «Теорія та історія культури», кандидат культурології, каф. культурології та медіа-комунікацій. Автор понад 60 наукових публікацій</p> </div> </div>
<p>Оригінальність навчальної дисципліни (за наявності).</p>	<p>Навчальна дисципліна «Психоаналіз: теорія та мистецька практика» розроблена на основі досліджень провідних українських та закордонних фахівців і демонструє комплексний підхід до особистісного розвитку здобувачів у закладі вищої освіти.</p>

	Учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності чому сприяє функціонуюча в закладі ефективна система запобігання та виявлення академічного плагіату.
--	--